

De fabriek van

Samuel Greg, de bouwer van de oudste Quarry Bank Mill, was afkomstig uit een Manchester familie van koopman-ondernemers in de textiel. Er werd vlas geïmporteerd uit Ierland, katoen uit Amerika en er was de Engelse wol. De stoffen die daarmee door thuiswerkers gemaakt werden, lagen opgeslagen in de magazijnen in Manchester en verhandeld.

Toen de vraag naar katoenen garen steeds groter werd, ging de 25-jarige Samuel op zoek naar een goede locatie voor een eigen spinnfabriek. Hij reed te paard alle riviertjes in de wijde omgeving af en vond bij het dorp Styal aan de voet van een heuvel een goede plaats, waar een beek snel naar beneden stroomde. In de buurt was een kanaal voor de aanvoer van de katoen (en later van steenkool). En er was veel werkloosheid in de streek, dus arbeidskrachten te over. Daar bouwde hij in 1784 een spinnfabriek op waterkracht, die hij niet al te kostbaar vol zette met waterframes van Arkwright, omdat diens patent niet verlopen was.

De later herhaaldelijk uitgebreide en gemoderniseerde Quarry Bank Mill, waar uiteindelijk het hele proces van schoonmaken van de ruwe katoen tot en met weven, verven en bedrukken van stof plaatsvond, is nu een indrukwekkende 'museum-fabriek' van de National Trust, met veel 'living history'. De Trust kreeg het bedrijf, dat eind jaren dertig van de vorige eeuw hopeloos verouderd was geraakt, met die bestemming door de familie Greg aangeboden. Tegen de fabriek - waarop nog steeds prominent de bedrijfsklok prijkt - aangebouwd staat het fraaie woonhuis van de bedrijfsleider.

Aan de andere kant, verscholen tussen de bomen van een fraai bos, staat het wit gepleisterde landgoed van de Gregs. Veelzijdige mensen in hun tijd. Niet alleen welvarende ondernemers en grootgrondbezitters, ook verzamelaars van bomen en planten, schrijvers over maatschappelijke kwesties en cultureel zeer betrokken.

De fabrieksklok regelde het werk

5.30 a.m.	The day's work begins.
8.30 a.m.	A break of 10 minutes for breakfast.
1.00 p.m.	30 minutes for dinner - hurry home to the village and back.
5.50 p.m.	Tea at the machines.
8.00 p.m.	The end of the working day - unless overtime is demanded

de familie Greg

Het Apprentice House

Tussen de fabriek en Styal staat nog steeds het gebouw waar van 1790 tot 1874 het verblijf van leerjongens en -meisjes gevestigd was. Met een moestuin en een boomgaard waar de pupillen na werktijd en op zaterdagmiddag en zondag moesten werken. Ledigheid bracht ze immers maar op verkeerde ideeën.

Die werktijd was net als elders lang, en de vergoeding voor deze 'apprentices' minimaal. Immers de leerlingen, vaak op de kop getikt in wees- of armenhuizen in naburige plaatsen, en vooral in Liverpool, kregen al een beroepsopleiding, voeding, onderdak en onderwijs van de Quarry Bank Mill. Ze waren er in de kost, wie wegliep werd teruggehaald. Wie niet meewerkte kreeg een boete die bestond uit extra uren werken in de fabriek of in het leerlingenhuis.

Het was de bedoeling dat de leerlingen van hun twaalfde tot eenentwintigste jaar werkten in de fabriek. Ze tekenden een contract waarin zij volledige gehoorzaamheid beloofden aan de directie van de Mill. In de praktijk werden er ook kinderen van negen en tien jaar oud aangenomen en als je leertijd dan eindelijk om was, moest je dat wel kunnen bewijzen. Daar waren oudere broers of zussen goed voor. Veel kinderen kwamen uit gezinnen die te groot waren en hun ouders hadden de jongste kinderen dus elders ondergebracht.

Zij moesten zich aan de klok houden. Als die om 5.30 u. luidde werden ze binnengelaten in de fabriek. Bij het ontbijt kwam er iemand met *porridge*, dikke pap waarvan je een stuk los in je hand kreeg. Om 13.00 u. snel naar het huis voor soep van de dag: groenten met wat bacon in water en een aardappel of brood, om 17.50 u. weer *porridge* en om 20.00 u. naar huis en tot 21.00 u. of later naar school.

Indeling van het huis: beneden de grote keuken en het schoollokaal, boven een huis-leetkamer met garderobe (= haken aan de muur) en de slaapkamer van de meisjes, op zolder de slaapkamers van de jongens. In ieder bed lagen twee personen.

